

Dagsordenspunkt

Rammesag til indstillinger fra de Forberedende Sundhedsråd mhp. beslutning om gennemførelse af opgaveflyttet i Region Østdanmark

Sags ID: xx

Dok ID: xxx

Resumé

Med "Aftalen om sundhedsreformen 2024" er det besluttet, at myndigheds-, drifts- og finansieringsansvaret for fire kommunale opgaver overgår til regionerne per 1. januar 2027.

De forberedende sundhedsråd har, med baggrund i forberedende arbejde over efteråret 2025, igennem flere møder i perioden januar-marts 2026, drøftet forskellige scenarier for gennemførelsen af opgaveflyttet. På den baggrund kan sundhedsrådene nu anbefale indstillinger til Det Forberedende Forretningsudvalg og Det Forberedende Regionsråd om, hvorvidt driften af de fire opgaver skal overdrages til regionen eller om der skal indgås aftaler med kommunerne om, at de fortsat skal drive en eller flere opgaver efter 1. januar 2027.

Beslutningen om den fremtidige driftsmodel skal ifølge lovgivningen ske inden 1. april 2026.

Sundhedsrådenes indstillinger til Det Forberedende Forretningsudvalg og Det Forberedende Regionsråd præsenteres i seks særskilte sager i forlængelse af denne sag. I denne sag præsenteres kort sundhedsrådenes behandling af sagerne vedr. opgaveflyttet, overordnet ramme for økonomien til opgaveflyttet, de kommende processer vedr. delingsaftaler og implementering.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Det Forberedende Forretningsudvalg overfor Det Forberedende Regionsråd anbefaler, at

1. tage orientering om processen forud for De Forberedende Sundhedsråds indstillinger om opgaveflyttet til efterretning
2. tage orientering om den videre proces, herunder indgåelse af delingsaftaler med kommunerne, til efterretning.

Sagen afgøres af Det Forberedende Regionsråd.

Sagsfremstilling

Baggrund

Aftalen om sundhedsreformen udstikker nogle tydelige forventninger om et sundhedsvæsen med mere lighed, nærhed og sammenhæng i borgernes forløb, hvor flere sundhedsydelser skal tilbydes tæt på borgernes hverdag. På den baggrund har partierne bag aftalen om sundhedsreformen besluttet, at myndigheds- og finansieringsansvaret for fire sundhedsopgaver, som i dag varetages af kommunerne, per 1. januar 2027 flyttes til regionen. Ansvar for drift og samarbejdet om opgaverne vil fremover være placeret i sundhedsrådene.

De fire kommunale opgaver, der overgår til regionen er:

1. Akutsygepleje
2. Sundheds- og omsorgspladser
3. Patientrettet forebyggelse
4. Specialiseret rehabilitering og dele af den avancerede genoptræning.

Sundhedsrådenes beslutning om opgaveflyttet

De seks sundhedsråd indledte deres drøftelser af opgaveflyttet på de første møder i januar 2026, derefter har nogle sundhedsråd drøftet udvalgte områder på møderne i februar, og alle har haft den afsluttende behandling af sager om opgaveflyttet i marts, hvorefter de nu kan indstille til endelig beslutning i Det Forberedende Regionsråd.

Sundhedsrådenes indstilling for de fire opgaver kan opsummeres som følger:

Akutsygepleje

I Sundhedsrådene Amager og Vestegnen, København Omegn Nord, Østsjælland og Øerne, Nordsjælland anbefaler sundhedsrådene, at regionen varetager akutsygeplejen. I Sundhedsråd Hovedstaden anbefales det ligeledes, at regionen skal varetage driften, men det skal ske i en fælles samarbejdsmodel med kommunerne mhp., at opgaven udvikles i fællesskab, og at der samtidig sikres synergi til det samarbejde parterne skal bygge op omkring varetagelsen af sundheds- og omsorgspladserne. I Midt- og Vestsjælland indstiller sundhedsrådet, at kommunerne fortsat skal varetage opgaven i to år, hvorefter samarbejdet evalueres mhp. at træffe beslutning om, hvordan opgaven bedst løses fremover.

Der har alle steder været en stor opmærksomhed på akutsygeplejens vigtige rolle i det nære sundhedsvæsen, og at det er vigtigt, at der fortsat er en tæt kobling til den kommunale sygepleje og til almen praksis.

Sundheds- og omsorgspladser

I Sundhedsrådene Amager og Vestegnen, Københavns Omegn Nord og Nordsjælland indstiller sundhedsrådene, at regionen overtager driften. I Sundhedsråd Hovedstaden anbefales kommunal drift i København og Frederiksberg, mens Bornholms Hospital skal varetage pladserne på Bornholm. Sundhedsrådene Midt- og Vestsjælland og Østsjælland og Øerne indstiller, at kommunerne skal varetage driften, og at samarbejdet evalueres af kommunerne og regionen i løbet af de første to år, hvorefter der træffes beslutning om, hvorvidt opgaven fremover skal løses af regionen eller af kommunerne.

De steder, hvor regionen overtager driften af sundheds- og omsorgspladserne, har parterne haft et særligt fokus på, at organiseringen af pladserne skal sikre en robusthed, der skaber de bedste muligheder for at implementere de nye kvalitetsstandards og sikre, at den samlede anvendelse af ressourcerne giver mest mulig kvalitet og tid med borgerne. Samtidig har placering af pladserne og nærhed til borgernes hjem og pårørende været en afgørende faktor.

Patientrettet forebyggelse

I alle seks sundhedsråd er indstillingen, at kommunerne skal varetage den patientrettede forebyggelse. I Sundhedsråd Hovedstaden anbefales, at Bornholms Hospital varetager den patientrettede forebyggelse for borgerne på Bornholm.

Her er hensynet at sikre fortsat synergi og sammenhæng med den borgerrettede forebyggelse,

ligesom det er vurderet, at kommunerne har de bedste muligheder for at skabe et tæt samarbejde med civilsamfundet, som spiller en vigtig rolle ift. at kunne udsluse til længerevarende støtte til borgerne mhp. at fastholde gode rutiner. Der vil være et tæt samarbejde mellem regionen og kommunerne om at udvikle opgaven og sikre implementering af nye kvalitetsstandards og kommende kronikerpakker, så borgerne på tværs af regionen oplever samme høje serviceniveau og kvalitet.

Specialiseret rehabilitering og dele af den avancerede genoptræning

Alle sundhedsråd indstiller, at den specialiserede rehabilitering organiseres i en fælles regional model, hvor opgaven varetages i et antal regionale døgnenheder. I Sundhedsråd Hovedstaden indstilles det, at der indgås en horisontal samarbejdsaftale med Københavns Kommune, som dermed bliver en del af den regionale model.

Placering af disse enheder og organiseringen af den samlede model er endnu ikke færdigbeskrevet. Der arbejdes ud fra principper om, at de eksisterende faglige miljøer og specialister på området skal bevares og samtidig anvendes, så borgerne på tværs af hele regionen sikres tilgængelighed til specialiserede tilbud af høj kvalitet. Samtidig arbejdes der i den fremtidige model med et princip om, at den ambulante del af forløbene organiseres med udgangspunkt i, at der er tilbud i hvert sundhedsråd. I dag har mange kommuner aftaler med bl.a. tilbuddene Ringstedhøve, Filadelfia og Vejle fjord. Disse tilbud vil fortsat indgå som mulige leverandører af den specialiserede rehabilitering, bl.a. fordi borgerne fortsat skal kunne tilvælge private tilbud. Administrationen har derfor løbende dialog med disse aktører om det fremadrettede samarbejde. Når administrationen er længere i arbejdet med at beskrive en samlet model for, hvordan opgaven kan varetages i Region Øst Danmark, vil sundhedsrådene få lejlighed til at drøfte denne, hvorefter den skal godkendes i Det Forberedende Regionsråd.

Sundhedsrådenes indstillinger præsenteres i seks særskilte sager, hvor også sundhedsrådenes beslutninger om konkrete tiltag om opfølgning og udvikling af opgaverne fremgår.

På tværs af sundhedsrådene har der været en stor opmærksomhed på at sikre fortsatte nære sundhedstilbud til borgerne, at der skal gøres en ekstra indsats for at tage vare om samarbejdsrelationerne med det kommunale sundhedspersonale og med almen praksis og med en opmærksomhed på, at der kommer nye snitflader i samarbejdet.

Økonomi i opgaveflyttet

Det Forberedende Regionsråd besluttede på mødet d. 6. januar, at økonomien til opgaveflyttet fordeles efter en model med flere faser, som sikrer tryghed for borgere og personale, og som samtidig lægger en klar retning for at ligestille borgerne i kvaliteten af tilbuddene på tværs af regionen. Det betyder konkret, at fordelingen af økonomien til de fire opgaver i 2027 tager udgangspunkt i de udgiftsniveauer, som kommunerne har oplyst i forbindelse med Forårsaftalen 2025. Det Forberedende Regionsråd har på mødet den 3. februar 2026 tildelt yderligere økonomi til opgaveflyttet i 2027 på baggrund af kvalitetssikring af kommunernes oprindelige indmelding. På Forberedende Forretningsudvalgs møde den 10. marts drøftedes endvidere deling af det centralt forhandlede overhead med kommunerne i de tilfælde, hvor kommunerne skal varetage driften. Det Forberedende Regionsråd behandler indstilling hertil i anden sag på møde 17. marts 2026. I løbet af 2026 vil Det Forberedende Regionsråd drøfte, om der er områder med særlige udfordringer, som skal tilføres ekstra midler til kvalitetsløft i 2027. Og derudover skal rådet starte den politiske drøftelse af en mere langsigtet fordeling af økonomien mhp. at arbejde for at udjævne forskelle i tilbuddene på tværs af regionen.

Region Øst Danmark er desuden blevet tilført 152 mio. kr. i forbindelse med Økonomiaftalen i 2026,

som skal sikre en god overgang til reformen. Disse midler skal bl.a. bruges til at øge den økonomiske ramme i de horisontale samarbejdsaftaler for patientrettet forebyggelse i de kommuner, hvor man har løftet serviceniveauet efter 2023, som er det år, der er udgangspunktet for kommunernes opgjorte udgiftsniveauer. Løftet af serviceniveauet i kommunerne er sket på baggrund af nye kvalitetstandarder for forebyggelse i 2024.

Videre proces

Kommunerne skal senest d. 1. maj fremsende udkast til delingsaftaler til regionen for de opgaver, som regionen overtager. Herefter skal parterne forhandle delingsaftalerne endeligt på plads med henblik på, at de godkendes politisk i både region og kommuner i løbet af juni 2026. Der er frist for indgåelse af delingsaftaler d. 1. juli 2026. Hvis parterne ikke kan opnå enighed, overgår delingen til et delingsråd, som har frist for at afgøre delingen d. 1. oktober 2026.

I delingsaftalen beskrives, hvilke medarbejdere, bygninger, udstyr, gæld og fx kontrakter, som skal overdrages til regionen. Her er der selvfølgelig en stor opmærksomhed på de medarbejdere, som skal flytte med opgaven og ansættes i regionen. Både region og kommuner har fælles interesse i, at medarbejderne oplever mest mulig tryghed i overgangen, og at der kan gives vigtige informationer til de berørte medarbejdere så tidligt i processen som muligt.

Hospitaler og sygehuse er startet på at forberede overtagelsen af myndighedsansvaret for de fire opgaver og i flere tilfælde også driftsansvaret. Når Det Forberedende Regionsråd har truffet beslutning om opgaveflyttet, vil implementeringen for alvor starte op. Det er en stor opgave, som involverer hele organisationen. De fysiske rammer skal være klar, og hospitaler og sygehuse skal tage imod nye medarbejdere, samtidig med at mange regionale medarbejdere skal forberedes på at være en del af en større omstilling mod det nære sundhedsvæsen.

Økonomi

Regionens forventede andel af finansieringen til opgaveflyttet er baseret på en forudsætning om, at den nuværende kendte blokfordelingsnøgle fastholdes. Der forventes en ny finansieringsreform for regionerne i foråret 2026, hvilket kan medføre en ændret bloktilskudsnøgle for regionen og dermed ændrede økonomiske forudsætninger.

Beslutninger

.